

KURJER LITEWSKI

WYDAWNICTWA ROK VIII.

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA prospekt 5-to Jerski № 28.

Adres telegraficzny: Wilno Kurjer. — Skrzynka pocztowa № 96.

Telefon № 129, telefon drukarni № 685.

Administracja otwarta od godz. 10-4 po poł. W niedziele od 12-1 p. p.

Redaktorzy przyjmują od godz. 1-2 po połud.

WARUNKI PRENUMERATY

	Rocznica	Półrocz.	Kwartal.	Miesięczn.
W WILNIE	8	4	2	70
Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ	10	5	2,50	84
ZAGRANICĄ	16	8	4	1,50

Zmiana adresu 20 kop. — Za odwołanie do domu 10 kop. miesięcznie.
Latów niefrankowych lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer” nie przyjmuje.
Rekopisy — nie zastrzeżonych do zwrotu — nie przechowuje.

CENY OGŁOSZEŃ:

Nadesłane za wiersz petitowy w tekturze, lub jego miejsce 1 rub.
Ogłoszenia na 1-ej stronie za wiersz petitowy lub jego miejsce 60 kop.
Ogłoszenia na 1 str. o pożycz. państw. za wiersz pet. lub jego miejsce 1 rb.
Reklamy za wiersz petitowy lub jego miejsce 40 kop.
Nekrologi za wiersz pet. lub jego miejsce na 1 str. 50 k., po tekturze 30 k.
Z życia towarzyskiego. Zawiadomienia do 10 wierszy — 5 rb.
Ogłoszenia zwyczajne miejscowe za wiersz pet. lub jego miejsce 18 kop.
Ogłoszenia zwyczajne zamiejscowe za wiersz pet. lub jego miejsce 20 kop.
Drobne ogłoszenia za każdy wiersz 4 kop., najmniejsze 40 kop.
Ogłoszenia w niedzielnej numerze o 25 proc. drożej.
Dołączenie prospektów do „Kurjera” 7 rb. od tysiąca oprócz opl. poczt.

Ogłoszenia „Kurjer” drukuje tylko w języku polskim. — Ogłoszenia przyjmuje się w Administracji „Kurjera Lit.” do godz. 4 p. p. Od 4-6 p. p. w Biurze Ogłoszeń L. i R. Metal i S-ka, Wielka 38, telefon № 888. Po godz. 6-jej nekrologi i inne niecierpiące zwłoki za wiadomieniami, w drukarni Józefa Zawadzkiego, Suworska № 3.

Numer pojedynczy 5 kop.

Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. — Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie.

Numer pojedynczy 5 kop.

AI! SI VOUS AVIEZ TOUJOURS EMPLOYÉ L'EAU DE QUININE ED. PINAUD

15 Place Vendôme PARIS

DOM HANDLOWY A. Stepkowski poleca znakomity koniak Remy-Martin. 57099

BAD-NAUHEIM. A. Chrzanowskiej PENSJONAT przeniesiony do Englischer Hof, otw. od 15/IV, 1913. 62387

D-r Wł. ŁOWMIAŃSKI powrócił z zagranicy. Spec. choroby gardła, nosa, fucha. Godz. przyj.: 11-11,5-6. Proszkańska d. 7 m. 4. 60454

POLSKI TEATR MIEJSKI w Wilnie
pod kierunkiem JANA PAWŁOWSKIEGO i JULIANA STRYCHARSKIEGO.
Dziś, wtorek:
„Wicek i Wacek” komedia w 4 aktach Z. Przybylskiego.
Anons: jutro „Otello”.

Teatr Familijny R. Sztremera, ul. Wielka 74.
Od 30 października do 2 listopada włącznie. Prawdziwa artystyczna seria „Nordisk” (okropności sensy, wstrząsający dramat, 2-eb cz. w wykon. słyn. art. król teatru w Kopenhadze. Karkołomny, śmiechliwy spektakl, wyk. brat i siostra Witt. MALZENSTWO WSPÓŁCZESNE, komedjo-farsa „Nordisk” — Dzik na brzegu morza, scena kom. Przegląd ostatnich wypadków, kr.

KINEMATOGRAF BRONISŁAWA W krwawej walce za wolność słowian, w sali „LUTNIA”, prospekt 5-to Jerski № 8, telefon 1161.
Złowiszczy szal, dramat.
Spółczesne małżeństwa, bardzo wesoła komedia „Nordisk”.
Żony, uczcie się! komiczny, nieustanny śmiech.
Początek o godz. 5-jej pp.

Uwaga! Dyrekcja przygotowała do wystawienia pierwszy z wykonania i wielkości (750 metr.) obraz według utworu znakomitego powieściopisarza.
Sala Koncertowa Ogrodu Botanicznego dyr. I. SZUMANA, telefon 364.
Dzisiaj **Grand Concert Varié.**
NOWE DEBIUTY.
Występ znanego artysty autora **Arsikowa - Surina.**
Początek o godzinie 11-jej wieczorem.

Dziś w Sali Miejskiej odbędzie się tylko jeden **KONCERT** znakomitej, niezrównanej **A. D. WIALCEWOJ** z udziałem artystów ruskiej opery: A. K. Askoczeńskiego (tenor), B. A. Mezenecowa (baryton) i A. W. Taskina (pianista).
Bilety są do nabycia w księgarni W. Makowskiego. 70032

Prospekt 5-to Jerski № 28. Redakcja i Administracja „Kurjera Litewskiego” przeniesione zostały na prospekt 5-to Jerski № 28.

Zarząd Kowieńskiego Towarzystwa Rolnego Wzajemnych Ubezpieczeń zawiadamia, że z dniem 1-go listopada r. b. zyskuje moc uchwały Walnego Zgromadzenia Członków z dnia 24/II 1912, na mocy której wszystkie roczne ubezpieczenia, o ile przed ich wznowieniem nie nadejdą do Zarządu zawiadomienia o zmianach lub o przerwaniu ubezpieczenia, odnowione będą bez uprzedniego o tem zawiadomienia interesowanych, z terminem do 15 kwietnia 1914 roku z opłatą należności w dwóch ratach 68587

WYKŁADY ROLNICZE W KOWNIE, organizowane przez Radę Kowieńskiego T-wa Rolniczego, odbędą się w Kownie w sali Rady Miejskiej w czasie od 5-go (18) do 10 (23) listopada r. b. Program szczegółowy podany będzie w jednym z najbliższych N.N. „Kurjera Litewskiego”. Zapisy przyjmuje sekretariat Kowieńskiego Towarzystwa Rolniczego, Kowno, W. Sadowa 29. Oplata za całość rb. 20, za poszczególnie dni po 5 rb. dziennie. Dla pracowników rolnych opłata znizona do połowy. Przyjeżdżal wiadomości o hotelach znajdu u portjera w Hotelu Wersal.

Krytyczna chwila.

Miesiąc zaledwie upłynął od chwili, kiedy król czarnogórski, dowiadawszy się o tem, że mocarstwa występują z urzędowym wezwaniem do spokoju, wydał wojnę Turcji. Miesiąc zaledwie, a już Turcja jest zupełnie rozgromiona. Europa zaś nie może wyjść z podziwienia, że lekceważone państewka bałkańskie okazały się tak świetnie przygotowane, takie sprawne i zarazem tak politycznie dojrzałe, iż zapomniawszy odwieczne klótnie i zawiści, działają wspólnie w jaknajlepszej zgodzie.

Wojna o przebiegu tak nieoczekiwanym niewątpliwie mieć będzie skutki doniosłości wszechświatowej, zwłaszcza jeśli państwa bałkańskie potrafią zachować i nadal zgodność postępowania. Turcja zniknie zapewne jeśli nie z mapy świata, to Europy, na półwyspie zaś bałkańskim wytworzy się nowa siła, która wpłynie na całkiem odmienne od dotychczasowego ukształtowanie się stosunków między-państwowych. Nowe to ukształtowanie niesie przykre niespodzianki zarówno dla tych mocarstw, które na początku tych stawały mniej więcej przychylnie do Turcji, jak i dla tych, które mniej czy więcej chwiejnie wykazywały sympatje dla słowian południowych. Ostatni dają i w miarę wzmagania się dążyć będą coraz bardziej do zupełnej niezależności zarówno od wrogów, jak i od protektorów dotychczasowych.

Mocarstwa europejskie mają tak poważne, a sprzeczne interesy na Bliskim Wschodzie, że wszelka próba nowego uregulowania stosunków na Bałkanach grozi wojną ogólnoeuropejską. Stąd właśnie powszechne obawy, jakie towarzyszą wojnie bałkańskiej od chwili jej wybuchu. Opinia publiczna uspokoiła się nieco, gdy mocarstwa obwieściły, że w zatarg bałkański się nie wdadzą. Uspokojenie to mogło być jednak chwilowe tylko, rozumiano bowiem powszechnie, że możliwość została jedynie odroczone do czasu likwidacji toczącej się już wojny. Zwycięstwa państw bałkańskich następują jednak tak szybko po sobie, że czas ostatecznego uregulowania już następuje i oto nowe zaniepokojenie świat ogarnia. Ponowily się znowu pogłoski o mobilizacji wojsk austriackich w Galicji i nad granicami Serbji, o przygotowaniach wojennych Rumunji, o mobilizowaniu floty przez Anglię i t. d.

Nowy okres trwogi spowodowany został przez monarchję habsburską. Podobnie jak wszystkie inne mocarstwa, uznaje ona fakty dokonane i zapewnia, że pragnie jaknajlepszych stosunków ze wzmocnionymi na siłach państwami bałkańskimi, zaznacza jednak zarazem, że nie pozwoli na uszczuplenie swych praw i wpływów na półwyspie bałkańskim, że domagać się będzie rekompensacji trwałości dobrych stosunków z sąsiadami i że wreszcie otoczy opieką prawa Rumunji i albańskich. Do tych wszystkich niezbyt określonych, a więc tem bardziej niepokojących żądań dołącza się oświadczenie wyraźniejsze, że Austria nie pozwoli na to, by Serbja posiadała porty na morzu Adriatyckim. Telegram przyniósł już był wieści, że Austria wystąpiła wobec Serbji z urzędowym żądaniem co do portów, popartem przez posłów niemieckiego i włoskiego. Wiadomości ostatnie przeczą temu, faktem jest jednak, że uregulowanie stosunków Austrii z Serbją jest dziś kwestją, grozącą poważnymi zawiąskami.

Państwa bałkańskie umówily się już podobno co do podziału Turcji europejskiej. Bułgaria bierze Trację i Macedonię wschodnią, pozostawiając półwysp Chalcedoński i Saloniki grekom. Co do Konstantynopola, wiadomości są sprzeczne, niektórzy utrzymują, że król Ferdynand chce go nie tylko zdobyć, ale i zatrzymać, a nawet koronować się na „cesarza Wschodu”, inni, z większym prawdopodobieństwem głoszą, że bułgarzy są z góry przekonani, iż na zagarnięcie Konstantynopola nie zgodzą się mocarstwa i dlatego kwestję przyszłości tego miasta pozostawiają Europie. Grecja posiada dąbry Epir z Janiną i Macedonię południową wraz z Salonikami i półwyspem Macedońskim. Pozostałe

wilajety tureckie, a więc w ich liczbie Sandżak Nowobazarski, Albania i Macedonia zachodnia przypadłyby w udziale Serbji z Czarnogórzem, którzy musialy co do szczegółów porozumieć się między sobą.

Powyżej wskazywany podział łupu zagraża bardzo poważnym interesom Austro - Węgier. Z urzędziwieniem swych dawnych planów pochodu na Saloniki i poddania w tej lub innej formie swęj władzy zachodniej części półwyspu bałkańskiego monarchja habsburska się spóźniła, nie chce ich się jednak wyrzec całkowicie. Stąd w prasie wiedeńskiej spotykamy projekty stałego układu monarchji z unją bałkańską. Miałyby to być wielka federacja, w której cesarz austriacki odegrałby mniej więcej taką rolę, jaka przypada królowi pruskiemu w Rzeszy niemieckiej. Byłoby to, oczywiście, idealnem dla monarchji rozwiązaniem obecnego kryzysu, ale jest rzeczą całkiem wątpliwą, by upojone zwycięstwem państwa bałkańskie zgodzily się na coś podobnego i by inne mocarstwa nie oparły się temu.

Badz co bądź o planach tych państw nalezy, bo niewątpliwie Austria w swej polityce będzie się miała na widoku, jako cel odległy może, ale upragniony. Na razie chodzić jej będzie o zabezpieczenie najważniejszych interesów ekonomicznych i politycznych. Pierwsze łatwiejsze są do obrony. Państwa bałkańskie gotowe byłoby do zawarcia korzystnych traktatów handlowych, a nawet do umiędzynarodowienia Salonik i kolei, łączących ten port z posiadłościami austro - węgierskimi.

Interesy polityczne monarchji natomiast wymagają niedopuszczenia Serbji do wzmożenia się politycznego i ekonomicznego. Monarchja w swych posiadłościach dotychczasowych ma znaczną ilość serbów, ma dalej chorwatów, którzy są właściwie tą samą narodowością, różniącą się od serbów jedynie wyznaniem (katolicyzm) i tradycją dzielną. Zjednoczenie całego narodu serbsko - chorwackiego musi się niebawem stać zagadnieniem pałacem, celem usiłowań wszystkich rozproszonych dotąd cząstek narodu. Siery decydujące w Wiedniu, zwłaszcza z otoczenia następcy tronu, chętnieby podjęły to zadanie, ale musialyby przedewszystkiem złamać potęgę madziarów i przeobrazić monarchję habsburską w dualistyczną (austriacko - węgierską) na trialistyczną (austriacko - węgiersko - poludniowo - słowiańską).

Chęci na takie przeobrażenia nie brak, ale jest to zadanie, nie łatwe do urzeczywistnienia, to też rząd austriacki starać się będzie, by Serbja nie mogła się stać ogniskiem ciężenia, do którego odpadłyby z czasem Chorwacja, Dalmacja i Bośnia z Hercegowina. Ten pierwszorzędnej doniosłości wzgląd polityczny przyswieca wszystkim żądaniom Austrii względem Serbji. Pozyskanie przez ostatnią portów na morzu Adriatyckim, dając jej wyjście na morze, niezależniłoby ją ekonomicznie, a więc i politycznie od monarchji habsburskiej. Sprzeciwia się więc temu energicznie, przed światem zaś powolywać się może na obowiązek obrony narodowych interesów albańczyków, którymi oddawna się opiekowała. Istotnie porty, których Serbja pożąda (San Giovanni di Medua, Alessio i Durazzo) leżą w Albanji i Serbja nie może ich posiadać bez włączenia Albanji do swego terytorjum.

Utworzenie portów serbskich na morzu adriatyckim może też mieć polityczne znaczenie tak dla Austrii, jak dla Włoch, gdyż porty te, nawet nieufortyfikowane, stać się mogły przystanią dla floty trójporozumienia. Stąd też żądania austriackie w tej sprawie znajdują poparcie zarówno Niemiec, jak i Włoch. Domagać się więc one będą zgodnie zapewne utworzenia odrębnego księstwa albańskiego, jakkolwiek wiedzą z góry, że o wpływy na to księstwo rozpał się niebawem ostrę współzawodnictwo austriacko - włoskie.

Dla wykazania swej bezinteresowności Austro - Węgry proponują, by Serbja dać wyjście na morze Egejskie już to w umiędzynarodowionych Salonikach, już to w innym jakimś porcie. Serbja nie uważa tego jednak za pożądaną dla swoich interesów, związek zaś bałkański obawia się, że w razie urzeczywistnienia tego projektu rozgraniczenie

serbsko - bułgarskie zostałyby naruszone i łatwo by wynikać mogły nieporozumienia między obecnymi sojusznikami.

Na tle sprzeczności interesów Austrii i Serbji rozgorzeć może zatarg między trójprzymierzem a trójporozumieniem, a w pierwszym rzędzie Austrii z Rosją. Skłonni byłibyśmy przypuścić, że projektowanej przez Anglię i Francję konferencji międzynarodowej uda się to wszystko załatwić zgodnie. Dziś już prasa europejska rozpisuje się o możliwości podziału azjatyckich posiadłości Turcji, a są one tak rozległe, że każde mocarstwo wykroić z nich może dostatecznie dla siebie odskodowanie. Możliwa więc jest zupełnie kombinacja, że Rosja poświęci interesy Serbji wzamian za przyłączenie Armenji tureckiej oraz za pewne ustępstwa w sprawie Dardanelów. Pisma zagraniczne dodają złośliwie, że takie załatwienie przedstawiałoby dla Rosji jeszcze jedną korzyść: pod bokiem Austrii pozostałaby niezadowolona Serbja, która w Rosji szukała oparcia.

Jeżeli jednak dojdzie nawet do wojny, to Austrii chodzić w niej będzie o zachowanie swego przemożnego wpływu na Bałkanach i w imię tego istotnie żywego interesu poświęci ona chętnie wszelkie widoki na innych swych frontach.

WYBORY.

Sprostowanie posłów niemieckich.

Posłowie niemieccy: Kadygrobow, Sor-niew, Fotiński, duchowni Jakubowicz i Okołowicz oraz właściciel Malajczuk, Smiejak i Wierbillo w niedzielnym numerze „Now. Wremia” zaprzeczają wiadomości, podane przez „Petersb. Ag. Tel.”, jakoby należeli oni do nacjonalistów i prawicy, twierdząc, że są pravicowcami umiarkowanymi.

Organizacja posłów rosyjskich z kresów.

„Siew.-Zap. Zyzn” wzywa posłów rosyjskich, wybranych w naszym kraju, do zorganizowania w Dumie Kola posłów rosyjskich z kresów, w celu należytego oddziaływania na formowanie uchwał prawodawczych, dotyczących naszego kraju. Oczywiście chodzi w danym wypadku o to, by skuteczniej wpływać na uwzględnianie „w dziedzinie ekonomicznej, w organizacji kredytu i w kwestjach wyznaniowych” „rosyjskiego gruntu narodowego”. Szczególnie, zdaniem „Siew.-Zap. Zyzn”, wymaga wyraźnego sformułowania prawo o ograniczeniu praw polaków do nabywania ziemi w naszym kraju, jakoby oparte na szeregu ustaw, dających możność omijania ograniczenia przez polaków.

Poza organizacją poselską doradza „Siew.-Zap. Zyzn” utworzenie w kraju komitetów miejscowych, któreby dostarczały posłom materiałów, potrzebnych do „oświetlenia” omawianych w Dumie ustaw prawodawczych, dotyczących kresów.

„Riecz” o stanowisku polaków petersburskich.

W sobotnim numerze „Rieczy” ukazał się artykuł wstępny, omawiający znaczenie zwycięstwa kadetów w Petersburgu i z rozdrażnieniem mówiący o decyzji polaków niepopierania Miłukowa. Dzięki temu stanowisku polaków Miłukow, chociaż został wybrany do Dumy, otrzymał najniższą ilość głosów (ściśle o 927 głosów mniej niż Rodiczew i Szynjarzew) podzas gdy w wyborach do trzeciej Dumy Miłukow otrzymał ilość głosów największą.

W odpowiedzi na to „Dziennik Petersburski” w artykule p. t. „Nietaktywne wystąpienie” wyjaśnia, że komitet wyborczy polski powziął swoją decyzję w celu zaznaczenia protestu przeciw postępowaniu Miłukowa „Zdawało by się — píše „Dz. Pet.” — że p. Miłukow, jeden z najwybitniejszych kadetów, kierownik partji, powinien pamiętać o tem, że wtrącając się do spraw wewnętrznych kraju, którego autonomię w zasadzie uznaje partja k.-d., nie jest zgodne z programem i z wypowiedaniami zasadami”. A tymczasem w rzeczywistości „dział polski w „Rieczy” sprowadza kwestję polską do kwestji żydowskiej w Polsce”.

Romuald Malinowski.

Pisma moskiewskie przynoszą szczegóły o wybranym na posła z

gub. moskiewskiej z kurji robotniczej polaku Romualdzie Malinowski, przynależnego do partji socjalno-demokratycznej. Jak się okazuje Romuald Malinowski trzykrotnie siedział w więzieniu, w ciągu 3 lat był sekretarzem petersburskiego towarzystwa metalurgistów, uczestniczył w zjeździe lekarzy fabrycznych i był wysłany z Petersburga jako uczestnik zjazdu antyalkoholicznego w 1910 r.

Nacjonalizm w nielascie.

Odezwa nacjonalistów, wyostawiana do wyborów petersburskich i nawołująca do bojkotowania czwartej Dumy, grozi poważnym następstwami dla rady petersburskiej partji nacjonalistycznej. Hr. Bobryński, dowiadawszy się o odezwie, przesłał przerosowi związek, Balasowowi, telegram z żądaniem zatuszowania rozpoczętej niebezpiecznej gry politycznej. Hr. Bobryński miał z tego powodu rozmowę z ministrem spraw wewnętrznych, Makarowem, który dowodził, że w odezwie nacjonalistów niema nie rewolucyjnego. Makarow był oburzony postąpieniem nacjonalistów i oświadczył, że prawdopodobnie będzie musiał przedsięwziąć stanowcze kroki przeciwko partji włącznie z zamknięciem jej oddziałów w miastach, o ile kierownicy rady petersburskiej nie przedsięwzięją środków do zlikwidowania fałszywego kroku.

Guczkow o sobie i sytuacji politycznej.

Przyjaciele polityczni Guczkowa przed wyjazdem jego na Bałkany wydadli na cześć jego w Moskwie bankiet, w którym wzięło udział do 150 osób. Guczkow wygłosił dłuższą mowę polityczną, w której pomiędzy innymi powiedział:

„Widocznie wracamy znowu do czasów, gdy nasz pojedynczy głos jest głosem wolającego na puszczy. Mechaniczny politycyjny stan zadawala jący, jaki obecnie mamy, wydaje się rzeczywistym spokojem, umożliwiający powstrzymanie reioru, a być może nawet powrót do przeszłości. Nie czem innym, jak właśnie obawą społeczeństwa przed możliwością powrotu do dawnych czasów da się wytłomaczyć niepowodzenie moje na wyborach”.

Zyski i straty.

Po zakończeniu ostatnich wyborów w gub. tambowskiej już staje się możliwym obliczenie zysków i strat, jakie zdobyły, lub poniosły poszczególne partje polityczne w porównaniu z Dumą poprzednią.

Zyskowiec:
prawicowcy 112 mandatów
kadeci 4 „

Stracili:
październikowcy 56 mandatów
nacjonalisci 25 „
bezpartyjni 12 „
postępowcy 11 „
lewica 4 „

Niezwykły członek Rady państwa.

Na ostatnich wyborach do Rady państwa od przesyłu i handlu wibrany został Iwanow, o którym pisma podają, że przez pięć lat pracował jako kowal w podziemnej kuzni, następnie przez rok pełnił obowiązki pisarza biurowego. Od tego czasu w zyciu jego nastąpiła gwałtowna zmiana, wstąpił do szkoły górniczej na Uralu i po skończeniu jej wyjechał do Akademji we Fryburgu. Obecnie Iwanow jest dyrektorem ksztymskiego okręgu górniczego.

Wykłady rolnicze w Kownie.

Tegoroczne wykłady rolnicze kowieńskie, zapowiedziane zostały na czas od 5 (18) do 10 (23) listopada r. b. w Kownie w sali Rady miejskiej. Rada kowieńskiego Towarzystwa Rolniczego dokłada wszelkich starań, aby wykłady te utrzymały na ich wysokim poziomie dotychczasowym. Aby zachęcić rolników nasydłych do wzięcia udziału w kursach, przytaczamy tutaj program szczegółowy:

Poniedziałek 5 listopada.
10-12 dyrektor Teofil Staniszkis. Zasady stosowania nawozów pomocniczych: a) określanie potrzeb nawozów bezosobno; azotowych, fosforowych, potasowych; b) sposób ich stosowania pod rozmaite rośliny uprawne; c) nawozy pośrednie sól kuchenna, wapno, gips; nawozy katalityczne.

12-1 pani Klementyna Stasiniewiczowa. Hodowla drobiu.
3-4 pani Klementyna Stasiniewiczowa. Hodowla drobiu (dokończenie).
4-5 i 5-6 dyrektor Jan Howel. Uprawa ozimiu.
Wtorek 6 listopada.
10-11 i 11-12 dyrektor Teofil Staniszkis. Zasady stosowania nawozów pomocniczych (dokończenie).

